

**Metodický pokyn Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
k získání a prodloužení (prodlužování) odbornosti Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
(dále jen SH ČMS) v oblasti požární prevence**

a podmínky k získání odznaků odbornosti členů SH ČMS – preventistů sborů dobrovolných hasičů (dále jen „preventistů SH ČMS“),

I. Účel

Metodický pokyn je vydáván za účelem naplňování ustanovení § 75 odst. 1 písm. d) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o požární ochraně“) prostřednictvím Ústřední odborné rady prevence. Pro účely stanovení zásad provádění přípravy k získání odbornosti, podmínky pro získávání jednotlivých stupňů odbornosti preventistů SH ČMS a k nim příslušejících odznaků odbornosti SH ČMS - preventista III, II. a I. v oblasti požární prevence a získávání stále nových informací v této oblasti a tím i možnosti prodloužení odbornosti vychází ze stanov SH ČMS a organizačního řádu SH ČMS.

II. Organizace a řízení přípravy pro získání odbornosti

Přípravu pro získání odbornosti a k tomu zaměřené semináře organizují a řídí Okresní (Krajské) odborné rady prevence a Okresní sdružení hasičů (dále jen „OSH“) ČMS v případné spolupráci s krajským sdružením hasičů ČMS (dále jen „KSH“) nebo i samotná KSH a vzdělávací zařízení SH ČMS, po vzájemné dohodě i za spolupráce s Hasičskými záchrannými sbory krajů a jejich územními odbory. Odborná příprava a následné získání příslušné odbornosti je určené pro členy SH ČMS starší 18 let.

Provádí se následující stupně a formy přípravy odbornosti:

- 1) **Základní příprava** pro získání odbornosti SH ČMS - preventista SH ČMS III. stupně. Základními tématy jsou obecné informace o požární prevenci, její zásady a povinnosti fyzických osob v oblasti požární ochrany.
- 2) **Rozšířená příprava** pro získání odbornosti SH ČMS - preventista SH ČMS II. stupně. Základními tématy jsou témata ad 1) a dále znalost členění činností provozovaných u právnických a podnikajících fyzických osob do jednotlivých kategorií podle míry požárního nebezpečí (§4 zákona o požární ochraně) a základní znalost povinností vyplývajících ze začlenění do jednotlivých kategorií podle zákona o požární ochraně.
- 3) **Každoroční seminář** zaměřený na prohloubení znalostí preventistů SH ČMS III. a II. stupně. Tématem je prohlubování dříve získaných znalostí, pravidelné a systematické získávání informací o nových právních i technických předpisech a jejich změnách, o nových postupech a praxi v provádění praktické činnosti preventistů SH ČMS a výměna zkušeností z praxe.

Účast preventisty na odborném semináři je evidována v elektronické podobě. Záznam je možný, na uvážení OSH, KSH či vzdělávacího zařízení, možný do průkazu preventisty SH ČMS.

III. Způsob provádění přípravy pro získání odbornosti

Obsah přípravy pro účely získání odbornosti preventista SH ČMS III. a II. stupně je dán platným metodickým pokynem (čl. II. této metodiky). Přípravu ke zkouškám lze provádět individuálně samostudiem za

pomoci odborné literatury, využitím elektronických informačních zdrojů nebo přípravných učebních textů - skript. Na vyžádání studujícího poskytne pořádající organizační složka SH ČMS v přiměřeném rozsahu konzultace osobou mající odbornost vždy nejméně o jeden stupeň vyšší, než na který se uchazeč o získání odbornosti připravuje, tj. pro odbornost:

- 1) preventista SH ČMS III. stupně - osobou s odborností min. II. stupně;
- 2) preventista SH ČMS II. stupně - technikem požární ochrany nebo osobou odborně způsobilou ve smyslu ustanovení § 11 zákona o požární ochraně.

IV. Způsob ověřování znalostí a hodnocení úspěšnosti

- 1) Ověřování znalostí se pro odbornost preventista SH ČMS III. stupně a II. stupně provádí písemným testem podle vydaného souboru testových otázek, vydaných SH ČMS – Ústřední odbornou radou prevence a podle následujících zásad:
 - test pro odbornost III. stupně obsahuje 40 otázek;
 - test pro odbornost II. stupně obsahuje 40 otázek.
- 2) Pro úspěšné absolvování přípravy k získání odbornosti a tím osvědčení znalostí pro účely jejího získání se vyžaduje správná odpověď na 80 % testových otázek, tj.:
 - 32 správných odpovědí pro odbornost preventista III. stupně
 - 32 správných odpovědí pro odbornost preventista II. stupně.
- 3) Při nedosažení stanoveného procenta správných odpovědí, tj. při nesplnění testových otázek o maximálně další dvě chybně zodpovězené (tj. při dosažení 30 správných odpovědí) si může zkušební komise vyžádat ještě ústní odpovědi na maximálně tři otázky z oblasti základního tématu (čl. II. této metodiky) daného stupně, a to jak na chybně zodpovězené, tak i na dodatečně vylosované. Správné zodpovězení všech doplňujících otázek je posuzováno jako oprava a zkoušený je hodnocen jako úspěšný. Takový postup při osvědčování znalostí poznamená zkušební komise do záznamu o zkoušce.
- 4) V případě nedosažení 30 správných odpovědí na testové otázky, popř. při nesprávném zodpovězení dodatečně zkušební komisí položených otázek, je zkoušený hodnocen jako neúspěšný. Takový postup při osvědčování znalostí poznamená zkušební komise do záznamu o zkoušce.
- 5) Opravná zkouška po zkoušce neúspěšné se vykoná v termínu dohodnutém se zkušební komisí, ale nejdříve po uplynutí 3 měsíců od data neúspěšné zkoušky.
- 6) Zkoušku odbornosti preventista II. stupně je možno absolvovat nejdříve po uplynutí 1 roku od data získání odbornosti preventista III. stupně.

V. Zkušební komise

- 1) Zkušební komise je nejméně tříčlenná.
- 2) Zkušební komisi jmenuje starosta OSH, KSH nebo ředitel vzdělávacího zařízení SH ČMS na návrh okresní nebo krajské odborné rady prevence.
- 3) Předseda zkušební komise musí mít platnou odbornost:
 - a) pro zkoušky odbornosti preventista III. stupně - min. preventista SH ČMS II. stupně;
 - b) pro zkoušky odbornosti preventista II. stupně - technika požární ochrany nebo osoby odborně způsobilé ve smyslu ustanovení § 11 zákona o požární ochraně.
- 4) Členové zkušební komise - odbornost alespoň toho stupně, který je zkoušen.

VI. Dokumentace o zkoušce a stupni získané odbornosti

Zkušební komise vede potřebnou dokumentaci o průběhu a výsledku zkoušek. Dokumentací o průběhu zkoušky je záznam o zkoušce preventisty SH ČMS stupně III./II. (příloha č. 1 k této metodice).

Záznam o zkoušce obsahuje:

- název organizátora přípravy pro získání odbornosti a ověřování znalostí;
- jméno a příjmení, titul a datum narození uchazeče o získání odbornosti, jeho podpis;

- SDH, kde je uchazeč členem;
- adresa bydliště uchazeče;
- datum zkoušky;
- stupeň odbornosti, pro který se uchazeč podrobuje ověření znalostí
- tabulku odpovědí na testové otázky;
- záznam o výsledku testu a o výsledku odpovědí na případné dodatečné otázky (čl. IV. odst. 3 a 4 této metodiky);
- konstatování úspěšnosti (neúspěšnosti) zkoušky podle bodu 4 čl. IV této metodiky;
- jméno a podpis předsedy;
- jména a podpisy členů zkušební komise.

Vyplněný záznam o zkoušce a jejím výsledku pro daný stupeň odbornosti předá komise příslušnému OSH nebo KSH, které uchazeče o získání odbornosti vyslalo. Tato dokumentace slouží jako podklad pro vydání osvědčení o získání odbornosti v oblasti požární prevence - preventisty SH ČMS III. nebo II. stupně.

Evidence držitelů odbornosti

Orgány, které organizují zkoušky k získání odbornosti, vedou ve své dokumentaci také jednotnou evidenci členů SH ČMS, které odbornost získaly zkouškou nebo po předložení osvědčení o odborné způsobilosti podle § 11 zákona o požární ochraně. V této dokumentaci evidují rovněž osoby, které již jsou nositeli odbornosti preventista SH ČMS jednotlivých stupňů (III., II. a I. stupně). Tato evidence slouží pro rychlou orientaci v osobách, které jsou nositeli odbornosti a současně pro další záznamy, zejména o účasti preventisty na každoročním semináři. Jednotná evidenci je vedena v elektronické podobě, vedení jednotné evidence v písemné podobě je umožněna.

Osvědčení o získání odbornosti

OSH, KSH nebo vzdělávací zařízení SH ČMS na základě úspěšně vykonané zkoušky, Záznamu o zkoušce (příloha č. 1 k této metodice) vystaví osobě starší 18 let, která zkouškou prokázala znalosti pro daný stupeň, „osvědčení“ (příloha č. 2 k této metodice) o získaném stupni odbornosti, ke které se zkouška vztahovala. Současně je možné na uvážení OSH/KSH vydat průkaz preventisty (příloha č. 5 k této metodice). Úspěšnému absolventu náleží příslušný odznak odbornosti „preventista SH ČMS II. stupně“ nebo „preventista SH ČMS III. stupně“.

Osvědčení o získání odbornosti preventista SH ČMS I. stupně (příloha č. 3 k této metodice) se vydává osobám na základě jejich žádosti o vystavení osvědčení a předložení originálu nebo ověřené kopie platného osvědčení o odborné způsobilosti odborně způsobilé osoby v požární ochraně nebo způsobilosti technika požární ochrany, vydaného MV ČR podle § 11 zákona o požární ochraně (platnost osvědčení lze ověřit v evidenci, vedené Střední odbornou školou a Vyšší odbornou školou požární ochrany ve Frýdku – Místku). Osobě, která splňuje výše uvedené podmínky, náleží odznak odbornosti „preventista SH ČMS I. stupně“.

Osvědčení o získání odbornosti v požární ochraně „preventista SH ČMS“ obsahuje zejména:

- název a místo organizační složky SH ČMS, vydávající osvědčení;
- jméno a přímení, datum narození osoby, která odbornost prokázala;
- SDH, kde je preventista SH ČMS členem, číslo členského průkazu;
- stupeň úspěšně absolvované přípravy odbornosti (osvědčení „preventista SH ČMS I. stupně“ vydává kancelář SH ČMS na základě předložených dokladů podle předchozího odstavce);
- datum a místo vystavení osvědčení;
- razítko příslušné organizační složky SH ČMS;
- podpis starosty OSH, KSH, ředitele vzdělávacího zařízení SH ČMS nebo starosty SH ČMS a vedoucího rady prevence příslušné úrovně.

Toto osvědčení se vydává členům SH ČMS.

Veškerá dokumentace se eviduje a uchovává v souladu se spisovým a archivačním řádem SH ČMS.

VII. Odznaky odbornosti SH ČMS

Odznak příslušné odbornosti přísluší členům SH ČMS, a to na základě Záznamu o zkoušce (úspěšném složení zkoušky) ze:

- 1) **základní přípravy** pro získání odbornosti SH ČMS, které přísluší odznak odbornosti SH ČMS - **preventista SH ČMS III. stupně**;
- 2) **rozšířené přípravy** pro získání odbornosti SH ČMS, které přísluší odznak odbornosti SH ČMS - **preventista SH ČMS II. stupně**;
- 3) odbornostem, získaným v souladu se zákonem o požární ochraně § 11 odst.1 (odborně způsobilé osoby) a § 11 odst.2 (technik požární ochrany), po předložení příslušného platného osvědčení (nebo ověřené kopie) o odborné způsobilosti vydané MV, přísluší odznak odbornosti SH ČMS - **preventista SH ČMS I. stupně**.

Odznaky odbornosti „preventista SH ČMS“ III. a II. stupně vydávají OSH nebo KSH. Odznak odbornosti „preventista SH ČMS“ I. stupně vydává kancelář SH ČMS.

Nosí se vždy pouze odznak nejvyšší odbornosti, umístění stanoví stejnokrojový předpis.

VIII. Platnost, prodlužování a ztráta získané odbornosti

- 1) Platnost odbornosti „preventista SH ČMS III. stupně“ nebo „preventista SH ČMS II. stupně“ je 5 let od úspěšně vykonané zkoušky (data vydání osvědčení o získání odbornosti).
- 2) Platnost odbornosti „preventista SH ČMS I. stupně“ se řídí platností osvědčení MV podle zákona o požární ochraně.
- 3) Evidence získané odbornosti a účasti na seminářích se provádí v elektronické podobě v rámci OSH nebo KSH a případně se zaznamenává do průkazu preventisty SH ČMS.

Prodlužování odbornosti

Prodloužení odbornosti na další období (pětiletý cyklus) lze dosáhnout účastí na odborných seminářích organizovaných OSH nebo KSH, případně vzdělávacím zařízením SH ČMS. Podmínkou prodloužení odbornosti bez nutnosti skládat novou zkoušku je **účast preventisty SH ČMS na minimálně 3 seminářích za pětileté období**.

Nositelé odbornosti „preventista SH ČMS II. stupně“ a „preventista SH ČMS III. stupně“ za účelem udržení stávajících a získání nových odborných znalostí vyplývajících z nových poznatků, změn legislativy a změn nebo zavedení nových právních a technických předpisů na úseku požární prevence se zúčastňují odborných seminářů. Témata seminářů a jejich organizaci zajišťuje okresní odborná rada prevence, resp. krajská odborná rada prevence, popř. vzdělávací zařízení SH ČMS. Za účelem výběru vhodných témat spolupracují organizátoři s odděleními na úseku požární prevence krajských ředitelství Hasičských záchranných sborů krajů, resp. s pracovišti prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení jejich územních odborů. K přednesení vybraných témat na semináři využívají přednostně odborné lektory, jejichž odbornost má k dané tématice vztah. Za tím účelem mohou vést seznam lektorů - odborníků.

Nositelé odbornosti „preventista SH ČMS III. a II. stupně“ se pro účely udržení odborných znalostí, resp. získání nových informací zúčastňují seminářů na základě Plánu odborné přípravy, který je zpracován Ústřední odbornou radou prevence.

Záznam o účasti preventisty SH ČMS na odborném semináři se poznamená do Záznamu o účasti na odborném semináři pro držitele odbornosti SH ČMS – preventisty SH ČMS (příloha č. 4 k této metodice).

Na závěr semináře se písemná zkouška nevykonává; lektor může prověřit osvojení přednášeného tématu z odpovědí účastníků na otázky, které klade zúčastněným preventistům SH ČMS.

Ztráta odbornosti

- a) platnost odbornosti zaniká neobnovením platnosti dosaženého stupně odbornosti po pěti letech. Důvodem k neobnovení platnosti se rozumí skutečnost, že se preventista SH ČMS nezúčastní nejméně tří seminářů v průběhu 5 let;
- b) znovu získat zaniklou odbornost je možné pouze tak, že se osoba podrobí novému ověření znalostí podle ustanovení čl. IV. tohoto metodického pokynu, a to ve stupni odbornosti, které byl dosud nositelem;
- c) po zániku platnosti odbornosti preventista SH ČMS zaniká právo nosit odznak odbornosti „preventista SH ČMS III. nebo II. stupně“.

IX. Vzdělávací zařízení SH ČMS

Vzdělávací zařízení SH ČMS provádí odbornou přípravu k získání odbornosti SH ČMS, ověření znalostí a odborné semináře podle výše uvedených zásad, vedou předepsanou dokumentaci a její kopii předávají příslušným OSH nebo KSH podle příslušnosti členů.

X. Závěrečná ustanovení

Osvědčení vydaná před nabytím účinnosti tohoto metodického pokynu se považují za osvědčení vydaná podle tohoto pokynu v případě, že toto osvědčení bylo vydáno nejpozději v r. 2024. Osvědčení vydaná před tímto datem (r. 2024) lze považovat za platná (tj. vyhovující tomuto pokynu) v případě, že se jeho držitel prokazatelně za posledních 5 let zúčastnil odborných seminářů, alespoň 3x. Ostatní osvědčení lze považovat za neplatná, tj. odbornost byla ztracena.

Ústřední odborná rada prevence SH ČMS je oprávněna navrhnout rozšíření metodiky přípravy k získání odbornosti a podmínky pro získání stupňů odbornosti SH ČMS III. a II. stupně podle potřebných a aktuálních požadavků na vědomosti a odbornost preventistů SH ČMS. O přijatých změnách budou všechna OSH, KSH i vzdělávací zařízení SH ČMS informována.

XI. Zrušovací ustanovení

Nabytím účinnosti tohoto metodického pokynu se ruší Metodický pokyn starosty SH ČMS č. 3 z r. 2016.

XIII. Přílohy

- 1) Vzor záznamu o zkoušce preventisty SH ČMS stupně III./II.
- 2) Vzor osvědčení o získání odbornosti v oblasti požární prevence stupně III. a II.
- 3) Vzor osvědčení o získání odbornosti v oblasti požární prevence stupně I.
- 4) Vzor záznamu o účasti na odborném semináři pro držitele odbornosti SH ČMS - preventista SH ČMS
- 5) Vzor průkazu preventisty SH ČMS

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 27. června 2024.

Ing. Nikola Fenclová, DiS.
vedoucí ÚORP

Ing. Monika Němečková
starostka SH ČMS